

ԱՌՐԱՆՔԻ ՍՈՑԵԱԼԱԿԱՆ ՎԵՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

ՊՐՈԼԵՏԱՐՆԵՐ ԲՈԼՈՐ ՅԵՐԿՐՆԵՐԻ, ՄԴԱՅԵՔ.

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՎԱԾԻ

ՀՈՒՇԱՏԵՏՐ

368

Ա-67

Հրատարակություն

Աղբյուրների Արհմիություն-
ների խորհրդի խմբագրա-
հրատարակչական բաժնի

Բազու, 1925 թ.

13 FEB 2013

ԱՐԴՐԵՋԱՆԻ ՍՈՑԵԳԻ ՎԱՐՉՈՒՄԵՆԻ

1 MAR 2010

ՊՐՈԽՏԱՐՆԵՐ ԲՈՂՈՐ ՅԵՐԿՐՆԵՐ, ՄՐԱՅԵՔ.

300

2693-20

368

Ա-67

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՎԱԾԻ

ՀՈՒՇԱՏԵՏՐ

1003
12890

Հրատարակություն

Ադրբեջանի Արհմիություն-
ների խորհրդի խմբագրա-
հրատարակչական բաժնի:

Թագու, 1925 թ.

43.429

ԲԱԳՎԻ ՍՈՅԱԴԴԲԱՄԱՐԿՂԵ ՆԱԽԱ- ԳԱՀՈՒԹՅՈՒՆԵՑ

Սորհրդային օրենսդրության Սո-
ցիալական Ապահովության ընդհանուր
կետերի հետ ծանոթ եամեն մեկ վարձու
բանվոր և ծառայող: Ներկայումս չկա
համարյա վոչ մի ընտանիք, վորը
այսպես թե այնպես առնչություն չու-
նենա Ապահովագրական Դրամարկի
կամ Սոցիալական Ապահովագրության
ուրիշ օրգանների հետ: Ամեն մի բան-
վոր և ծառայող գիտե, վոր Սոցիալա-
կան Ապահովագրությունը նրան ու-
նում ե համարյա թե բոլոր գեպքերում,
յերբ նրան վորևե գժբախտություն ե
պատահում: Բայց ամենքը լավ չեն
իմանում, թե գործնականապես ինչ-
պես իրականացնեն իրենց իրավունք-
ները՝ Սոցիալական Ապահովագրության
Դրամարկից ոգնություն ստանալու
գեպքում:

Տեղեկատուի կարիքը, վորի մեջ ա-
վելի կամ պակաս չափով՝ մանրամաս-
նորեն ցույց տրվեր թե ինչպիսի գեպ
քերում, ինչպիսի հանգամանքներում

և ինչպիսի վավերացումներ (գովումներ) են պետք ներկայացնելու Սոցապ-դրամարկդին՝ այս կամ այն տեսակ նպատակամ թողակ ստանալու համար՝ առանց վորևէ դժվարությունների — չափազանց շատ են:

Բազմի Սոցապդրամարկդի նախագահությունը հույս ունի, վոր սույն «Հուշատետրի» հրատարակումով, այդ կարիքը վորոշ չափով բավարարված կլինի:

Այս «Հուշատետրը» գլխավորապես աչքի առաջ ունի մասսայական բանվորին, վորը նրա մեջ կը գտնի այն ցուցմունքները, թե ինչպես առանց դժվարությունների, արագ կերպով ստանա Ապահովագրության Դրամարկդից իրեն հասանելիք նպատակը:

Բազմոցապդրամարկդի նախագահությունը շատ շնորհակալ կլինի այն ընկեր-բանվորներից, վորոնք ցույց կը տան այն պակասություններն ու թերություններն, վորոնք, նրանց կարծիքով, կան այս «Հուշատետր»-ի մեջ:

Բազմոցապդրամարկդի նախագահություն

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԴՐԱՄԱՐԿԸ

Ներկայումս գոյություն ունեցող խորհրդային որենքներով յուրաքանչյուր քաղաքում, վորտեղ կան գործարաններ, ֆաբրիկներ և ուրիշ գնադան ձեռնարկություններ և հիմնարկություններ, կազմակերպվում են Սոցիալական Ապահովագրության Դրամարկդներ,

Այն տեղերում, վորտեղ չկան շատ ֆաբրիկներ և գործարաններ, սակայն կան — թեև վոչ այնքան շատ քանակով — վորձու աշխատող բանվորներ և ծառայողներ, յեթե չկա Ապահովագրական Դրամարկդ, կան Ապահովագրական կամ Ապահովագրական Դրամարկդի վճարման կայաններ: Դիչ թվով բանվորներ և ծառայողներ ունեցող վայրերում լինում են Ապահովագրական Դրամարկդի լիազորները:

Այդպիսով խորհրդային Ֆեդերացի-

այի բոլոր անկյուններում, վերադ
կան վարձով աշխատող բանվորներ և
ծառայողներ, կան Սոցիալական Ապա-
հովագրութեան Դրամարկղի կազմակեր-
պությունները կամ լիազորները:

ՈՎ Ե ԿՍՌԱՎԱՐՈՒՄ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԴՐԱՄԱՐԿԴ-
ՆԵՐԸ.

Ապահովագրական Դրամարկղները
կառավարում են բանվորների և ծա-
ռայողների կողմից ընտրված ներկա-
յացուցիչները: Այդ ներկայացուցիչնե-
րը ընտրվում են ֆաբրիկաների, գործ-
կոմիտեների, տեղկոմիտեների և հանրակոմիտեների
մեջմիութենական կոնֆերանսում, վո-
րը հանդիսանում է Ապահովագրական
Դրամարկղի լիազոր տերը:

Այդ կոնֆերանսում ընտրվում է
«Ապահովագրական Դրամարկղի Կոմի-
տե», վորը և կազմակերպում է թո-
շակներ ու նպաստներ հատկացնելու
կարգը, և զբաղվում Ապահովագրական
Դրամարկղի մյուս գործերով:

«Ապահովագրական Դրամարկղի Կո-
միտե»-ի տարած աշխատանքների հըշ-
տության վրա հսկելու համար՝ կոնֆե-
րանսում ընտրվում է վերաստուգիչ
հանձնաժողով, վորը վորնե անճշտու-
թյուն նկատած դեպքում, առաջար-
կում է ուղղել այն կամ հրավիրում է
ֆաբրիկաների, գործկոմիտեների և հանրակոմ-
իտեների նոր կոնֆերանս, «Դրամարկղի
Կոմիտե»-ի վերընտրություններին հա-
մար:

Ով է համարվում ապահովագրված.

Յուրաքանչյուր մի անձնավորու-
թյուն, վոր աշխատում է վարձով աշ-
խատող քաղաքում կամ շրջանում, անկախ
ներանից, թե ում մոտ է ծառայում,
տիրոջ մոտ կամ ֆաբրիկայում, գոր-
ծարանում, արհեստանոցում, զբոսա-
յակում թե հիմնարկութեան մեջ, հաշ-
վում է ապահովագրված:

Ամեն մի անհատ հենց վոր մտնում
է գործի, հաշվում է ապահովագրված՝
անկախ նրա ցանկությունից:

Ով ե վնասում Սոցիալական Ապահովագրության Դրամարկդին

Սոցիալական Ապահովագրութեան Դրամարկդի միջոցները կազմված են այն գումարներից, վորը մտցնում են իրենց մոտ աշխատող բանվորների և ծառայողների համար ձեռնարկութեան ներքին տերերը, և ֆաբրիկաների, գործարանների ու հանքերի վարչութեանները:

Բանվորների և ծառայողների աշխատավարձից վոչինչ չի վերցնվում Սոցիալական Ապահովագրութեան Դրամարկդի ոգտին:

Ձեռնարկութեանները և հիմնարկութեանները — Ապահովագրական Դրամարկդը վճարներ են մտցնում իրենց հաշվով:

Ինչ նպաստեք ե ասլիս բանվորներին յեվ ծառայողներին Ապահովագրության Դրամարկդը.

Սոցիալական Ապահովագրութեան

դրամարկդը տալիս ե հետեւյալ նըստատները.

1. Նպաստ — հիվանդութեան դեպքում:
2. Նպաստ — քարանտինի դեպքում:
3. Նպաստ — ընտանիքի հիվանդացած անդամին խնամելու դեպքում:
4. Նպաստ — բանվորուհիների և ծառայող կանանց հղիութեան և ծննդաբերութեան դեպքում:
5. Նպաստ — նորածնի խնամելու (բաժինքի) համար:
6. Նպաստ — նորածնի սննդի համար:
7. Նպաստ — թաղման համար:
8. Թոշակ — աշխատանքի հաշմանդամներին:
9. Թոշակ — աշխատանքի մյուս բոլոր անկարներին:
10. Թոշակ — աշխատանքի հաշմութեանից մահացած բանվորների ծառայողների ընտանիքներին:

11. Թողակ—գանազան պատճառներով մահացած կամ անհետ կորած բանվորները և ծառայողները ընտանիքներին:

12. Նպաստ — գործադրելության դեպքում:

I. ՈՎ ՆՊԱՏՈՒՄ ԻՐԱՎՈՒՆՔ ՈՒՆԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅԱՆ ԳԵՊԲՈՒՄ

Հիվանդության դեպքում նպաստի իրավունք ունի ամեն մի բանվոր կամ ծառայող, վեր հիվանդացել և գործի ժամանակ: Նպաստը տրվում է միայն դրամարկդի այն անդամին, վորին Առողջբաժնի բժիշկը ճանաչել և վորպես հիվանդ և աշխատանքից ազատել է: Յեթե հիվանդը բժիշկի ափած ազատ որերը աշխատում և, նա վոչ մի նըպաստ չի կարող ստանալ:

Ինչպես ստանալ ազատություն աշխատանքից հիվանդության դեպքում:

Հիվանդության դեպքում կարելի է աշխատանքից ազատություն ստանալ

միայն Առողջբաժնի բժիշկից: Հիվանդացած աշխատավորին անհրաժեշտ և անմիջապես վիճել բուժարանի բժշկին, վորը և վորտեղում է՝ կարիք ունի հիվանդը ազատության թե վոչ: Բժիշկը իրավունք ունի աշխատանքից ազատել 9 որից վոչ ափելի: Հիվանդության 9 որից հետո, յեթե աշխատավորը չի սուղջացել, բժիշկը նրան ուղղում է Բժշկական-Վերատառուղիչ Հանձնաժողովը, վորը հաստատում է հետագա ազատության անհրաժեշտությանը՝ հիվանդության պատճառով և տալիս և այնպիսին:

Ինչ չափով և տրվում նպաստ հիվանդության դեպքում:

Հիվանդության դեպքում նպաստը տրվում է հիվանդության ամսի նախորդ յերկու ամիսներին՝ հիվանդի միջին աշխատավարձի չափով: Իսկ յեթե հիվանդը մինչև հիվանդանալը չի աշխատել լրիվ յերկու ամիս, այդ դեպքում նպաստը նրան տրվում է նույն

կատեգորիայով աշխատավորի տարիֆի համաձայն:

Հիվանդի վաստացի աշխատավարձը հաշվում է պայմանաժամից դուրս ժամերով և աշխատավարձի մյուս տեղ յալներով միասին:

Վորքան ժամանակով և տրվում նրա պատը հիվանդության ժամանակ.

(ԱՊՏՀՈՎՄԱՆ ՏԵՎՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ)

Հիվանդության դեպքում նպատար տրվում է այն որվանից, յերբ հիվանդը դադարել է աշխատելուց և ստացել է Առողջբաժնի բժշկից ազատութիւն, մինչև նրա առողջանալը կամ թե մինչև վոր բժիշկները նրան չեն գտնի անկար (կանդուն աշխատանքի անընդունակ): Այն ժամանակ նրան տալիս են թոշակ՝ վորպես աշխատանքի ինվալիդի:

Հիվանդության դեպքում նպատար տրվում է միայն այն բաց թողած աշխատանքի որերի համար, վորի համար

բժիշկը տվել է ազատութիւն: Տոների և այն որերի համար, վորը բանվորը աշխատել է, նպատար չի տրվում:

Ինչ դոկումենտներ պետք է ներկայացնել Ապահովագրության Դրամահղիմ հիվանդության դեպքում նպատար տալու համար.

1. Հիվանդության թերթը (հիվանդանոցի թերթ), վորը տալիս է բուժարանի բժիշկը և վորի վրա պետք է նշանակված լինի հիվանդանալու որը և աշխատանքից ազատված որերի քանակը:

2. Հիվանդության թերթը հիվանդը տալիս է ձեռնարկության դրամանյակին, վորը նշանակում է նրա վրա, յերբ և հիվանդը դադարել աշխատելուց, յէրբից և նրա ռոճիկ տալը դադարեցրված, վորքան և հիվանդը աշխատել մինչև հիվանդանալու յերկու ամիսները, քանի որ և աշխատել նա այդ վերջին 2 ամիսների ընթացքում

և վորքանն ե նույն կատեգորիայով աշխատավորներն տարիֆային ուժիկը:

3. Հիվանդութեան թերթի վրա պիտի լինի ձեռնարկութեան վարչութեան ստորագրութեան, կնիքը, նույնպէս և գործկոմի կամ տեղկոմի նախագահի ստորագրութեանն ու կնիքը:

4. Ապահովագրութեան Իրամարկով տված ապահովագրվածի ապահովագրական գրքույկը:

II ՆՊԱՍՏ ՔԱՐԱՆՏԻՆԻ ԴԵՊՔՈՒՄ

Ինչպիսի հանգամանքներում ե տրվում նպաստք փարանտինի դեպքում.

Յեթե աշխատավորի ընտանիքում վորե ե մեկը հիվանդանում ե վարակիչ հիվանդութեանով (կարմրուկ, դիֆտերիա, սքարլատին) և վորպեսզի հիվանդութեանը չտարածվի, այգպիսի դեպքերում բժիշկները պատվիրում են գործի չգնալ (քարանտին):

Քարանտինի դեպքում բժիշկը պարտավոր ե տալ ապահովագրվածին հի-

վանդութեան թերթը կամ վկայական, վորի մեջ ցույց ե տրված թե ինչ պատճառով ե հաստատված քարանտինը և վորքան ժամանակով:

Քարանտինի դեպքում նպաստը տրվում ե նույն կարգով, ինչպէս և հիվանդութեան դեպքում և նույն քանակով այն բոլոր որերի համար, վոր ապահովագրվածը չի աշխատել և ստացել ե բժիշկից ապատութեան՝ քարանտինի պատճառով:

Ինչ դոկումենտներ են հարկավոր ներկայացնել՝ փարանտինի դեպքում նրապաս ստանալու համար.

1. Հիվանդանոցի թերթը կամ բժիշկի տեղեկագիրը՝ վորքան ժամանակ ե ապահովագրվածը յեղել քարանտինում և ինչ պատճառով:

2. Ձեռնարկութեան տեղեկագիրը՝ ապահովագրվածի մինչև քարանտինի պատճառով արձակուրդ ստանալը վերջին 2 ամսվա իրականորեն աշխատութեան չափի մասին:

3. Ապահովագրվածի ապահովագրական գրքույկը:

III ՆՊԱՍՏ ԸՆՏԱՆԻՔԻ ՀԻՎԱՆԴԱՅԱԾ ԱՆԴԱՄԻՆ ԽՆԱՄԵԼՈՒ ԴԵՊՔՈՒՄ

Ինչ հանգամանքներում է սրվում նպաստը խնամելու դեպքում.

Խնամելու դեպքում նպաստը սրբվում է այն ժամանակ, յերբ ապահովագրվածի ընտանիքի վորևե անդամը ծանր հիվանդանում է և բացի ապահովագրվածից ուրիշ վոչ վոք չկա հիվանդին խնամելու համար:

Այդպիսի դեպքում ապահովագրվածը իրավունք ունի ստանալու մի քանի որով արձակուրդ (մինչև հիվանդին հիվանդանոց տեղափոխելը) Առողջբաժնի բժշկոդ բժշկից:

Խնամելու դեպքում նպաստը սրբվում է նույն չափով, ինչպես և հիվանդության դեպքում այն որերի համար, վոր ապահովագրվածը համոձայն բժշկի պատվերին չի գնացել դործի, այլ խնամել և հիվանդին:

Ինչ դոկումենտներ են հարկավոր ներկայացնել խնամելու դեպքում նպաստանալու համար.

1. Հիվանդության թերթը կամ Առողջբաժնի բժշկի տեղեկագիրը հետևյալ տեղեկություններով՝ թե յերբ և հիվանդացել ընտանիքի անդամը, ինչ հիվանդությունով, հիվանդին առանց խնամքի չթողնելու անհրաժեշտությունը, և վոքքան ժամանակ է ապահովագրվածը խնամել ընտանիքի ծանր հիվանդացած անդամին:

2. Միլիցիայի կամ Գյուղխորհրդի վկայականը, թե իրավ ապահովագրվածի ընտանիքում, բացի իրանից ուրիշ չափահաս անդամ չկա, վորը կարողանա հիվանդին խնամել:

3. Չեռնարկության տեղեկագիրը՝ ապահովագրվածի 2 ամսվա աշխատավարձի մասին, յերբ և նա դադարել աշխատելուց, վոր ժամանակից է դադարեցրած նրան ոտձիկ տալը և յերբ և նա նորից գործի յեկել:

16821
1003

4. Ապահովագրվածի ապահովագրական գրքույկը կամ նրան փոխադրինող մի ուրիշ զոկումենտ:

IV ՆՊԱՍՏ ԲԱՆՎՈՐՈՒՀԻՆԵՐԻՆ ՅԵՎ
ԾԱՌԱՅՈՂ ԿԱՆԱՆՑ ՀՂԻՈՒԹՅԱՆ ՅԵՎ
ԾՆՆԴԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ԴԵՊՔՈՒՄ

Ով ունի իրավունք այդ նպաստը ստանալու:

Հղիության և ծննդաբերության դեպքում նպաստ ստանալու իրավունք ունեն միայն բանվորուհիները և ծառայող կանայք:

Բանվորների և ծառայողների կանայք այդ նպաստը ստանալու իրավունքը չունեն:

Հղիության և ծննդաբերության դեպքում ստանալիք նպաստը տրվում է ապահովագրվածի լրիվ աշխատավարձի չափով, ինչպես և հիվանդության դեպքում:

Վորժան ժամանակ է տրվում նպաստը նվազյան յեվ ծննդաբերության դեպքում:

Ֆիզիկական աշխատանքի բոլոր բանվորուհիները, հղիության և ծննդաբերության դեպքում, նպաստ են ստանում 8 շաբաթվա համար՝ մինչև ծննդաբերությունը, և 8 շաբաթվա համար՝ ծննդաբերությունից հետո:

Ծառայող կանայք նպաստ են ստանում, 6 շաբաթվա համար՝ ծննդաբերությունից առաջ, և 6 շաբաթվա համար՝ ծննդաբերությունից հետո:

Ծառայող կանայք վորոնց աշխատանքը շատ է ծանր, ծննդաբերության և հղիության դեպքում նպաստ են ստանում ֆիզիկական աշխատանքի բանվորուհիներին հավասար, այսինքն 8 շաբաթ մինչև ծննդաբերություն և 8 շաբաթ ծննդաբերությունից հետո:

Ահա այդ ծառայող կանանց ցուցակը:

1. Հեռախոսի կայանների կին ծա-

ռայոյները (տեղեֆոնիստականեր):

2. Հեռագրատան կէն ծառայողները (տեղեգրաֆիստականեր):

3. Մանկաբարձուհիները:

4. Գլխավոր քույրերը:

5. Մասաժիստակաները:

6. Հոգեկան հիվանդներին խնամող և հոգեբուժական բաժանմունքներում աշխատող բժշկուհիներ, ֆելդշերուհիներ և վիրակապուհիները:

7. Տներում ոգնութիւն հասցընող գլուղական շրջիկ բաժնի, տեղափոխվող խմբերի, վիրաբուժական և վարակիչ հիվանդանոցների և բաժանմունքների ու մանկաբարձական հիմնարկութիւնների բժշկուհիներն ու ֆելդշերուհիները:

8. Խորհրդային բուժարանների տնտեսաբույժները:

9. Մանկատների, պարտեզների, քոլոնիաների, դեֆեկտիվ յերեխաների տներում և ռեֆորմատորիաներում աշխատող ղեկավարուհիները և դաստիարակչուհիները, Գլուղագլուխների

ուսուցչուհիները: I և II աստիճ. գիշերօթիկ դպրոցների դաստիարակչուհիները, ֆիզիկական կրթութեան հրահանգչուհիները և բանտերում կուլակրթական աշխատանքներ տանող անձնավորութիւնները:

10. Դրամայում, ոպերայում, բալետում և կրկեսում, բեմի վրա անմիջապես դուրս լեկող դերասանուհիները:

11. Բոլոր կանայք, վորոնք մշտական գիշերային աշխատանքով են ըզբաղված:

12. Այն անձնավորութիւնները, վորոնք տանում են հրահանգչական տեսչական աշխատանքներ՝ կապված մշտական տեղափոխումների հետ:

13. Դեղագործ-կանայք հետևյալ կոչումներով — ոգնականուհիներ (ասիստենտ) ֆատովշչիցա, I օգնական (լաբորանտկա), դեֆեկտոր և ռուլտրանտ:

14. Դրող մեքենաների վրա աշխատող կանայք:

ինչպէս արձակուիդ ստանալ հղիության յեղ ծննդաբերության դեպքում:

Հղիութեան և ծննդաբերութեան զեպքում արձակուիդ ստանալու համար հարկավոր է ժամանակին դիմել Առողջ-բաժնի մասնագետ բժշկին, վորը վորոշում է հիվանդութեան ժամանակաշրջանը և ուղարկում ապահովագրվածին Ապահովագրութեան Դրամարկի բժշկական-վերաատուղիչ հանձնաժողովին:

Հանձնաժողովը վորոշում է հղիութեան և ծննդաբերութեան համար արձակուիդի ժամանակաշրջանը, համաձայն դոյութեան ունեցող կանոնագրութեան և տալիս է հղի կնոջը հիվանդանոցի թերթ՝ համապատասխան դիտողութեաննեղով՝ արձակուիդի քակղբի և վերջանալու մասին:

Ինչ դոկումենտներ պիտի է ներկայացնել հղիութեան յեղ ծննդաբերութեան դեպքում նպաստ ստանալու համար:

1. Հիվանդութեան թերթը, վորի

մեջ պիտի նշանակված լինի հղիութեան 7-րդ ամսի վերջը, իսկ ծննդկան կանայք — նորածնի մեարիկը:

2. Տեղեկագիր ձեռնարկութեանից 2 ամսվա աշխատավարձի և աշխատանքի ու ոռձիկ տալը դադարեցնելու մասին: Տեղեկագրի փոխարեն այդ տվյալները կարելի է նշանակել հիվանդութեան թերթի համապատասխան աղյուսակում:

3. Հիվանդի ապահովագրական գրքույկը կամ փոխարինող դոկումենտ:

V ՆՊԱՍՏ ՆՈՐԱԾՆԻ ԲԱԺԻՆՔԻ ՀԱՄԱՐ

Ով ունի իրավունք ստանալու այդ նրպասը:

Նորածնի համար բաժինը գնելու նպատակով ստանալու իրավունք ունեն:

ա.— Բոլոր բանվորուհիները և ծառայող կանայք:

բ.— Բանվորների և ծառայողների կանայք:

դ. — Ապահովագրութեան Դրամարկ-
դից թոշակ ստացող աշխատանքի ան-
կար կանայք (ինվալիդ կանայք):

դ. — Ապահովագրական Դրամարկդից
թոշակ ստացող աշխատանքի անկար-
ների (ինվալիդների) կանայք:

յե. — Վախճանված բանվորների և
ծառայողների այրիները, վորոնք չեն
ամուսնացել և թոշակ են ստանում Ա-
պահովագրութեան Դրամարկդից:

զ. — Անգործութեան համար նպաստ
ստացող անգործ կանայք:

ե. — Անգործութեան համար նպաստ
ստացող անդամների կանայք:

Յերեխայի համար բաժինը գնելու
նպատակը տրվում է միտնվագ, ծննդա-
բերութեանից մի ամիս առաջ:

Յերկվոյականներ ծնվելու դեպքում
նպատակը տրվում է յուրաքանչյուր
մանկանը առանձին:

Ինչ դոկումենտներ պէժ է ներկայաց-
նել բաժին գնելու նպատակով ստանա-
լու համար.

1. Վկայական, վոր ծննդականը ա-

պահովագրված է կամ ապահովագրվա-
ծի ընտանիքի անդամ ե:

2. Վկայական մանկան հոր ծառա-
յութեան տեղից կամ ապահովագրու-
թեան գրքայից:

3. Բուժարանի բժշկի կամ կոն-
սուլտացիայի տեղեկագիրը, թե վոր
ժամանակ է յենթագրվում ծննդաբե-
րությունը:

VI ՆՊԱՍՏ ՆՈՐԱԾՆԻ ՍՆՈՒՆԻԻ ՀԱ- ՄԱՐ

Մանկան մնունդի համար նպաստ
ստանալու իրավունք ունեն բոլոր այն
կանայք, վորոնք ստանում են նպաստ
բաժինքի համար (տես այս հուշատետ-
րի V գլ.):

Մնունդի նպատակը տրվում է ամեն
ամիս, մինչև յերեխայի 9 ամիս լրա-
նալը:

Ինչ դոկումենտներ պէժ է ներկայաց-
նել նորածնի սնունդի նպատակով ստա-
նալու համար.

1. Մանկան ծննդականը (մետրիկա-

կան) ՅԱԴԸ-ից կամ սահմանած տոմար Ապահովագրութեան Դրամարկից:

2. Մանկական կոնսուլտացիայի տեղեկագիրը, վոր յերեխան կենդանի է:

3. Ապահովագրութեան գրքույկը կամ ուրիշ զոկուսմաններ, վոր վկայում է թե ավելի անձնավորութեանը ապահովագրված է կամ ապահովագրվածի ընդանիքի անդամ է:

Ծանոթություն. 1) Ցեթե ծննդվանը նպատի իրավունք չի սննցել, բայց հետո նա ստացել է այդ իրավունքը (ապահովագրվել է) և յերեխայի 9 ամիսը դեռ չի լրացել, նա մանկան սննդի համար ստանում է նպատա այդ իրավունքը ստանալու մասնադից մինչև 9 ամիսը:

2. Բանվորի և ծառայողների կանայք, վորոնք ապրում են աշխատավորի ծառայության տեղից հեռու, ստանում են հիշյալ նպատա իրենց ապրած տեղերում:

3. Այն կանայք վորոնք ծննդաբերության սկզբում ունեցել են մանկան սնունդի նպատա ստանալու իրավունք, բայց հետո կորցրել են այդ իրավունքը, չորսունակում են ստանալ նպատա մինչև յերեխայի 3 ամիս լրանալը:

VII ՆՊԱՍՏ ԹԱՂԴԱՆ ՀԱՄԱՐ

Ով ունի իրավունք սահմալու այդ նրպասը.

Թաղման համար նպատա տրվում է հետևյալ անձնավորութեանների մահվան դեպքում.

1. Ապահովագրված բանվորների և ծառայողների:

2. Ապահովագրվածի ընտանիքի աշխատանքի անընդունակ անդամների:

3. Աշխատանքի ինվալիդների, վորոնք թոշակ են ստանում Ապահովագրության Դրամարկից և նրանց ընտանիքների աշխատանքի անընդունակ անդամների:

4. Վախճանված բանվորների և ծառայողների ընտանիքների անդամները, վորոնք թոշակ են ստանում Ապահովագրական Դրամարկից:

5. Նպատա ստացող անդամները և նրանց ընտանիքի աշխատանքի անընդունակ անդամները:

ինչ զոկումենսներ պեժք ե ներկայաց-
նել քաղման նպաստ ստանալու հա-
մար.

1. Ապահովագրութեան գրքոյ կը
կամ վախճանվածի բանվոր, ծառայող
կամ ինվալիդ լինելը վկայող դոկու-
մենտը:

2. ՅԱԳԸ-ի մետքերի կական վկայա-
կանը մահվան մասին:

3. Ընտանիքի անդամի թաղման
համար բացի այդ հարկավոր ե ներ-
կայացնել միլիցիայի կամ գյուղխոր-
հրդէի տեղեկագիրը, վոր վախճանվածը
աշխատանքի անընդունակ եր ե ապա-
հովագրվածի ընտանիքի անդամ:

4. Վկայական, վոր թաղումը կա-
տարված ե սեփական հաշվով ե վոչ
թե հիմնարկութեան կամ կազմակեր-
պութեան հաշվով:

VIII ԹՈՇԱԿ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻՑ ՎՆԱՍ- ՎԱԾ ՀԱՇՄԱՆՆԵՐԻՆ

Այլ իրավունք ունի ստանալու քուակ
աշխատանքից վնասվելու դեպքում.

Աշխատանքից վնասվելու դեպքում
թոշակ ստանալու իրավունք ունեն
այն բանվորները ե ծառայողները, վորոնք
վնասվել են աշխատանքից կամ աշխա-
տանքի հետ կապ ունեցող ուրիշ հան-
դամանքներում ե վորոնց բժշկական-
եկսպերտիզայի հանձնաժողովը ճանա-
չել ե վարդես ինվալիդներին:

Վնասված-ինվալիդների թոշակի չա-
փը կախված ե նրանից, թե քանի տո-
կոս ե կորցրած աշխատանքի ընդու-
նակութունը:

Վնասված ինվալիդների առաջին
խմբակին՝ թոշակը տրվում ե նրա իս-
կական աշխատավարձի չափ:

Վնասված ինվալիդներին յերկրորդ
խմբակին՝ թոշակը տրվում ե նրա լրիվ
աշխատավարձի ³/₄ չափ:

Վնասված ինվալիդներին յերրորդ խմբակին՝ թոշակը տրվում է նրա լրիվ աշխատավարձի չափ:

Մինչև 1924 թվի յունվարի 1-ը վնասված ինվալիդներին թոշակը հաշվում է վոչ թե նրանց սեփական աշխատավարձից, այլ նրա այժմյան բնակութան տեղում աշխատող բանվորների միջին աշխատավարձից:

Մինչև 1924 թվի յունվարի 1-ը վնասված ինվալիդները թոշակը ստանում են նույն չափով, այսինքն՝ I խրմբակ— լրիվ միջին աշխատավարձ (բնակութան վայր), II խմբակ³՝ աշխատավարձի և VI խմբակ— կեսը:

Վնասված ինվալիդներին թոշակը տրվում է դիմում տալու օրից մինչև մահը, յեթե այդ ժամանակամիջոցում նա աշխատանքի ընդունակ չե գտնում:

ինչ զոկուսեցներ և հարկավոր ներկայացնել վնասված ինվալիդներին թոշակ ստանալու համար:

1. Առահովադության Դրամաբեղի տված վորոշ ձևի դիմում:

2. Վկայական՝ ծառայության տեղից:

3. Դժբախտ դեպքի վավերագիրը կամ նրա պատճենը:

4. Ձեռնարկության գրասենյակի տեղեկագիրը աշխատավորի մինչև դժբախտության դեպքի վերջը 3 ամսվա աշխատավարձի չափի մասին:

IX ԹՈՇԱԿ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՄՅՈՒՍ ԻՆՎԱԼԻԴՆԵՐԻՆ

Ինվալիդության համար թոշակ ստանալու իրավունք ունեն.

1. Բանվորները և ծառայողները, վորոնք անկարացել են վոչ աշխատանքի հետ կապ ունենալով:

2. Բանվորները և ծառայողները, վորոնք անկարացել են ընդհանուր հիվանդություններից:

3. Բանվորները և ծառայողները, վորոնք անկարացել են ծերության պատճառով, սակայն աշխատել են վերջին ժամանակները վոչ պակաս 8 տարուց:

Ինչ դեկումեններ պե՛ս և ներկայացնել ինվալիդության դեպքում քուակ ստանալու համար.

1. Վկայական վերջին ծառայության կամ աշխատանքի տեղից, կամ աշխատավարձի գրքույկը:

2. Դեկումենտներ, վորոնք վկայելիս լինեն, վոր բանվորը կամ ծառայողը վերջին 8 տարին վարձով ծառայել և (վկայականներ, աշխատավարձի գրքույկներ և այլն):

3. Առողջբաժնի բժշկի վկայականը, վոր նա գտնում է բանվորին կամ ծառայողին աշխատանքի անհրուճակ:

4. Դիմում Ապահովագրական Դրամաբերկին:

Ծանոթութուն. Յեթե ինվալիդը այդպիսի դեկումենտներ չունի, նա Ապահո-

վագրական գանձարանին պետք է դիմում տա, վորպիսով աշխատանքի փորձական ժամանակաշրջանը (ստաժը) վորոշող հանձնաժողովը նրան վկայական տա, վոր բանվորը վերջին 8 տարին աշխատել է:

Այդ դիմումը կարելի է ստանալ Ապահովագրական Դրամաբերկից:

X ԹՈՇԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՀԱՇՄՈՒ- ԹՅՈՒՆՆԵՐ ՄԱՀԱՅԱԾ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ՅԵՎ ԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻ ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ.

Յեթե բանվորը կամ ծառայողը վախճանվել է աշխատանքի, կամ աշխատանքի հետ կապ ունեցող պայմաններում ստացած հաշմությունից, նրա ընտանիքին տրվում է թոշակ:

Այդ թոշակը ստանալու իրավունք ունեն վախճանվածի ընտանիքի հետևյալ անդամները.

1. Աշխատանքի անհրուճակ ծնողները:

2. Աշխատանքի անհրուճակ կինը կամ մարդը:

3. Անչափահաս յերեխաները՝ 16 տարեկանից վորքը:

4. Անշափահաս (16 տարեկանից փոքր) քույրերը և յերեխաները, յեթե վերջինները ապրում եին վախճանվածի հաշվով:

5. Վերև հիշած ընտանիքի այն անդամները, փոքրեք թեև աշխատանքի ընդունակ են, բայց ունեն իրենց մոտ յերեխաներ մինչև 8 տարեկան հասակը:

Աշխատանքի վնասից մահացածի ընտանիքին տրվելիք թոշակի չափը կախված է մնացած աշխատանքի անդունակ անդամների թվից:

Յեթե վախճանվածից հետո մնացել է միայն մի անդամ աշխատանքի անընդունակ, այն ժամանակ նրան տրվում է մեծածի լրիվ աշխատավարձի մի յերրորդ ($\frac{1}{3}$) մասը:

Յեթե վախճանվածից հետո մնացել է ընտանիք՝ բաղկացած 2 աշխատանքի անդունակ անդամներից, նրանց տրվում է վախճանվածի լրիվ աշխատավարձի կեսը:

Իսկ յեթե վախճանվածից հետո մնացել են յերեք կամ ավելի աշխա-

տանքի անդունակ անդամներ կամ անշափահասներ, այն ժամանակ նրանց տրվում է վախճանվածի լրիվ աշխատավարձի յերեք բաժուրդ ($\frac{3}{4}$) մասը:

Վորսան ժամանակ է տրվում քուսկը հաւուրքունից մահացածի ընտանիքին.

Հաշմուժյունից մահացածի ընտանիքին նպաստը տրվում է.—

1. Անշափահասներին— մինչև 16 տարեկան հասակը:

2. Աշխատանքի անընդունակներին— ցմահ, յեթե նրանք մինչ այդ աշխատանքի ընդունակ չեն դառնա:

3. Աշխատանքի ընդունակները, փոքր իրենց մոտ ունեն 8 տարեկանից փոքր յերեխաներ— մինչ յերեխաների 8 տարին լրանալը:

Ինչ դոկումենտներ պետք է ներկայացնել, աշխատանքի հաւուրքունից մահացածի ընտանիքին քուսկ ստանալու համար:

1. Դիմում (փոքր կարելի է ստա-

հալ Ապահովագրութեան Դրամարկղում:

2. Վկայական վախճանվածի վերջին ծառայութեան տեղից:

3. Դժբախտ դեպքի վավերագրերը կամ նրա պատճենը.

4. Առողջբաժնի բժշկի կամ հիվանդանոցի վկայականը, վոր մահը տեղի ե ունեցել հաշմությունից: (Յեթե այդ մասին գիտողություն չի արված վաւերագրում):

5. Մահվան մետրիկը (ՅԱԴԵ-ից):

6. Մինչև 16 տարեկան հասակը յերեխաների մետրիկները:

7. Ծնողները, յերեխաները և քույրերը, բացի այդ, պետք ե ներկայացնեն միլիցիայից կամ գյուղատնտեսից վկայական, վոր նրանք ապրելիս են յեղել վախճանվածի հաշվին:

**XI ԹՈՇԱԿ ԶԱՆԱԶԱՆ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐՈՎ,
ՄԱՀԱՑԱԾ ԿԱՄ ԱՆՀԵՏ ԿՈՐԱԾ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ՅԵՎ ԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻ ԸՆՏԱՆԻՔՆԵՐԻՆ**

Յեթե մեռել կամ անհետ կորել ե

բանվորը կամ ծառայողը ե նրա մահվանից հետո ընտանիք ե մնացել, այն ժամանակ այդ ընտանիքին Ապահովագրութեան Դրամարկղը թողակ ե տալիս:

Վախճանվածի կամ անհետ կորածի ընտանիքի անդամներ են հաշվում, աշխատավորի հաշվով ապրող հետևյալ անձնավորությունները.

1. Աշխատանքի անընդունակ ծնողները և կինը կամ մարդը:

2. Անչափահաս յերեխաները, յեղբայրները և քույրերը (մինչև 16 տարեկան):

3. Ընտանիքի այն անդամները, վորքանք թեև աշխատանքի ընդունակ են, բայց իրենց մոտ ունեն յերեխաներ մինչև 8 տարեկան հասակը (կինը):

Այդպիսի ընտանիքներին արվելիք թողակի չափը կախված ե նրանից, թե վախճանվածից կամ անհետ կորածից հետո մնացած ընտանիքը քանի հոգուց ե բաղկացած:

Աշխատանքի անընդունակ մի ան-

դամից բաղկացած ընտանիքին տրվում է թոշակ՝ հավասար տվյալ տեղի միջին աշխատավարձի մի յերրորդ մասը ($1/3$):

Աշխատանքի անընդունակ յերկու անդամից բաղկացած ընտանիքին տրվում է թոշակ՝ հավասար տվյալ տեղի միջին աշխատավարձի կեսին ($1/2$):

Աշխատանքի անընդունակ կամ անչափահաս 3 կամ ավելի անդամներից բաղկացած ընտանիքին տրվում է թոշակ՝ հավասար միջին աշխատավարձի յերկու յերրորդական մասը ($2/3$):

Թուակիր սրվում է՝

1. Անչափահասներին՝ մինչև 16 տարեկան հասակը:

2. Աշխատանքի անընդունակներին — ցմահ, յեթե մինչև այդ ընդունակութունը չվերականգնվի:

3. Աշխատանքի ընդունակներին, վորոնք իրենց մոտ ունեն փոքր յերեխաներ՝ մինչև նրանց 8 տարին լրանալը:

Ինչ գոկումենսներ են հարկավոր ներկայացնել ընդհանուր պատճառներից մահացած կամ անհետ կորած բանվորների յեվ ծառայողների ընտանիքներին քուակ ստանալու համար:

1. Դիմում (փորը կարելի է ստանալ Ապահովագրության Դրամարկղում):

2. Վկայական վախճանվածի կամ անհետ կորածի վերջին ծառայության տեղից կամ նրա աշխատավարձի գրքայի:

3. Միլիցիայից կամ գյուղխորհրդից վկայական, վոր ընտանիքը ապրելիս է յեղել վախճանվածի կամ անհետ կորածի հաշվին:

4. Յերեխաների մետրիկները:

5. Աշխատավորի մահվան մետրիկան կամ ժողովրդական դատավորի վկայականը, վոր աշխատավորը անհետ կորել է:

XII ՆՊԱՍՏ ԱՆԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ԴԵՊ- ՔՈՒՄ

1. Անգործության դեպքում նպաստ ստանալու իրավունքով ոգտվում են անգործ բանվորներն ու ծառայողները, վորոնք ցուցակագրված են Աշխատանքի Բորսայում և ապրելու վոչ մի միջոց չունին.

ա) Վորակված աշխատավորները, վորոնք ստանալիս են յեղել վոչ պակաս 6-րդ կարգից (17-րդ կարգի տարիֆային ցանց) և բարձր վորակման մտավոր աշխատավորները, վորոնք ունին մասնագիտություն (ինժինեերներ, բրժիշկներ, մանկավարժներ ևայլն):

բ) Չվորակված բանվորները, վորոնք արհմիության անդամ են, և մինչև անգործ մնալը աշխատել են անընդհատ մի տարի:

գ) Չվորակված բանվորները, վորոնք արհմիության անդամ չեն, սակայն մինչև անգործ մնալը աշ-

խատել են անընդհատ 3 տարի:

դ) Արհմիության անդամ ծառայողները, վորոնք մինչև անգործ մնալը աշխատել են անընդհատ 3 տարի:

յե) Այն ծառայողները, վորոնք արհմիությունների անդամ չեն, բայց մինչև անգործ մնալը ծառայել են անընդհատ 5 տարի:

զ) Անչափահասները, մինչև 18 տարեկանը, վորոնք մինչև անգործությունը վարձով աշխատել են՝ անկախ աշխատանքի վորձնական ժամանակաշրջանի (ստաժի). Անչափահասները, մինչև 16 տարեկանը, յեթե նրանք գործի են մտած յեղել Աշխատանքի Տեսչի թույլտվությամբ:

ե) Ապախաղացված (демобилизованные) և սշտական ազատված կարմիր բանակայինները և կարմիր նավատորմները, յեթե նրանք անմիջապես մինչև ղինվորական

ծառայութիւնը վարձով աշխատել են, անկախ աշխատանքի ստա-
ժից:

Ծանոթութիւն 1. Տնային անդործ աշխատավորները և աշխատավորները համարվում են չվարակված բան-
վորներին:

Ծանոթութիւն 2. Աշխատանքի փորձա-
կան ժամանակաշրջանը (ստաժը) հաշ-
վում է աննդհատ այն դեպքում, յետ-
քանքան տեղի է ունեցել անդոր-
ծութեան պատճառով, հաստատված
համապատասխան դեղումներով:

2. Անդործութեան համար նպաստ
ստանալ կամեցող աշխատավորը, վեր-
ջին աշխատանքից զրկվելու որից վոչ
ուշ քան յերեք ամսվա ընթացքում,
զրավոր դիմում է տալիս այդ առթիւ
Ապահովագրութեան կամ վճարման կա-
յանին:

3. Անդործութեան դեպքում նպաս-
տը արվում է դիմումը տրամադրելով
վոչ շուտ քան որից, մինչև վոր աշխա-
տավորը վարձատրվել է գործից հեռա-
ռանալու ժամանակ:

4. Նպաստը անդործութեան դեպ-
քում ունի տևողութեան 9 ամիս՝ վո-
րակված աշխատավորների համար և 6
ամիս՝ մյուս բոլորի համար:

5. Յետե անդործութեանը տևում
է մի տարուց ավելի, նպաստի վճա-
րումը նորոգվում է նույն ժամանա-
կով անդործութեան հաշորդ տարվա
սկզբից:

6. Անդործութեան նպաստի վճա-
րումը սկզբից արդելվում է. վճարու-
մը տեղի է ունենում ամիսը մի ան-
գամ անցած ժամանակի համար:

Ծանոթութիւն. Յետե անդործը բնակու-
թեան տեղը փոխում է մի արիչ քա-
ղաք, նպաստը կարող է ստանալ մի
ամսվա համար սկզբից:

7. Յերեք ամիսը խնամելու և
աննուանդի համար լրացուցիչ նպաստ
ստանալու իրավունքով ոգտվում են
թե իրենք անդործները, վորանք ան-
դործութեան համար նպաստ են ստա-
նում և թե նրանց կանայք՝ մյուս
տղանովադրվածների հետ համատար:

8. Անգործները և նրանց ընտանիքի անդամները թաղման համարնպաստը տրվում է մյուս բոլոր ապահովագրվածների հետ հավասար:

Ինչ դոկումենտներ է հաշվադրու ներկայացնել անգործության դեպքում նպաստ ստանալու համար.

1. Աշխատավարձի գրքույկը կամ վերջին ծառայութեան տեղից վկայական՝ հետևյալ դիտողութեւններով. 1) պաշտոնը և արհեստը, 2) գործից հեռանալու ժամանակը, 3) մինչև վոր ժամանակն է անգործը բավարարված աշխատավարձով և արձակման նպաստով, 4) վերջին աշխատութեան ժամանակաշրջանը, 5) ուժիկի կարգը և վերջին ամսվա աշխատավարձի գումարը:

2. Համապատասխան աշխատանքի փորձական անընդհատ ժամանակաշրջանը հաստատող դոկումենտները:

3. Անցագիր կամ համապատասխան վկայական միլիցիայից: Արհմիութեւնների անդամները կարող են ներ-

կայացնել իրենց արհմիութեան անդամութեան տոմսերը:

Ուլ ունի իրավունք ապրելու աշխատանքի հաշվով.

ՎԱՐՁՈՎ, ՉԱՇԽԱՏՈՎ.

1. Կինը, յետ Կա պարտավոր է տան գործերով:

2. Ապահովագրվածի յերեխաները մինչև 16 տարեկան հասակը:

3. Աշխատանքի աննդունակ ծնողները. վերջին հանգամանքը վորոշում է բժշկական եկապերով: 60 տարեկանից ավելի հայրը և 55 տարեկանից ավելի մայրը հաշվում են աշխատանքի աննդունակ՝ առանց եկապերով դայի:

4. Բույրերը և յեղբայրները մինչև 16 տարեկանը, յետ վորը են կամ ունին աշխատանքի աննդունակ ծնողներ:

5. Աշխատանքի աննդունակ քույրերը և յեղբայրները 16 տարեկանից

ավելի՛ յեթե վորք են, կամ ունին աշխատանքի աննպունակ ծնողներ, վորոնք ընդունակութիւնը կորցրել են մինչև հիշյալ ժամանակը:

Ինչի համար կարելի է գրկել թուակից կամ նպաստից:

Դրամարկդը ունի իրավունք զրկել թոշակից կամ նպաստից հետևյալ դեպքերում.

Հիւվանդութիւնն նպաստը ստանալու դեպքում. — Յեթե բժշկի պատմերները չկատարեն՝ հիվանդանոց կամ բուժարան հաճախելու վերաբերյալ: Յեթե հիվանդը աշխատանքներ տանի, վորոնք կարող կլինեն խանգարել բժշկութեան ընթացքին:

Թուակը սալու ժամանակ. — Դրամարկդը կարող է մերժել աշխատանքի ինձալիդին (բայց վոչ ֆրասվածին կամ ֆրասից մահացած աշխատավորի ընտանիքի անդամներին) յեթե նա զբոսնի, վոր այգալիսին բավականին միջոցներ ունի ապրելու առանց թոշակի:

Անգործութեան նպաստը սալու ժամանակ. — Անգործը կարող է զրկվել նպաստը ստանալուց.

1. Յեթե պարզվի, վոր նա ապրելու միջոցներ ունի:

2. Յեթե նա առանց հարգելի պատճառների չի ներկայացել բորսային նշանակված օրերը և հաշվից հանված է:

3. Յեթե անգործը առանց հարգելի պատճառի հրաժարվել է Աշխատանքի Բորսայի առաջարկած աշխատանքից:

4. Յեթե պարզվի, վոր անգործը իր մասին ավել է Դրամարկդին իրականութիւնը չհամապատասխանող տեղեկութիւններ, վորը հիման վրան Դրամարկդը նրան սխալմամբ նպաստ է նշանակել:

Ուր կարելի է դիմել գանգատով թուակը կամ նպաստ մերժելու դեպքում:

Դրամարկդը թոշակը կամ նպաստը մերժելու դեպքում՝ կարելի է գանգատ

տալ Աղբբեջանի Սոցիալական Ապահովագրութեան Վարչութեան կից Կոնֆրիկտային Հանձնաժողովին:

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՈՐԿՈՒԹՅՈՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՐՎԱԾՆԵՐԻՆ

Ամեն մի ապահովագրված, նույնպէս և նրա ընտանիքի անդամները իրավունք ունեն ձրի բժշկական և դեղորայքի ոգնութեան:

Բժշկական ոգնութեանը հասցնում են Առողջբաժնի հիվանդանոցներն ու ամբուլատորիաները, իսկ դեղորայքային ոգնութեանը — Առողջբաժնի դեղատները՝ ամբուլատորիաների բժշկաների դեղատոմսերով:

Գոյութեան ունեցող որեւորեւորով, — բժշկութեան և դեղորայքային ոգնութեան ամբողջ գործը զտնվում է Առողջբաժնի տնորինութեան ներքո:

Ապահովագրութեան Դրամարկղի բժշկութեան ոգնութեան համար ստացած գումարները ամբողջովին տրվում են Առողջբաժնին միայն նրա ընդարձակ-

ման և բարելավման՝ ապահովագրվածների համար:

Ապահովագրվածներին բժշկական ոգնութեան ցույց տալու գործում Ապահովագրամարկղը չի խառնվում, այլ նրան վերապահված է միայն այդ ոգնութեան վերահսկողութեանը:

Սոցապգրամարկղը իր վերահսկողութեանը իրականացնում է Առողջբաժնիներին կից Ապահովագրական Խորհրդակցութեաններում մասնակցելով: Ապահովագրական Խորհրդակցութեանների մեջ մասնակցում են Ապահովագրական Դրամարկղը և Արհմիութեանները՝ հանձին իրենց ներկայացուցիչների:

Առողջբաժնին կից Ապահովագրական Խորհրդակցութեանները մշակում են ապահովագրվածների բժշկական ոգնութեան նախագծերն ու նախահաշիվները:

Ապահովագրվածներին իր ժամանակին ճշգրիտ բժշկական ոգնութեան

ցույց տալու գործում պատասխանատու են Առողջբաժիններն, և փոշ թե Ապահովագրական Դրամարկղները:

Ց Ո Ւ Ց Ա Կ

Բազմի գործկուրի ֆադառողքաժնի բժեկա-սանիտարական նիմնարկությունների:

1. Հիվանդանոց Ազիզբեկովի ան-վան—Տատարսկայա 88, հեռ. 6-39:

2. «Շուտափուլթ ոգնուլթյուն» քաղաքային բաշխման կայան, —Բալախանսկայա և Տատարսկի անկյուն, Ազիզբեկովի անվան հիվանդանոցի տուն, հեռախոս 21-08:

3. Սուբ-վարակիչ հիվանդանոց Սեմաշկոյի անվան—Հայկավան, նախկին 19 լազարետ, հեռ. 31-69, —Սեմաշկոյի անվան հիվանդանոց, հեռ. 45-34:

4. Հիվանդանոց—Պատերի անվան Բալախանսկի փող., հեռ. 42-02:

5. Աչքի հիվանդանոց — Ջեմբերե-

քենդ, 6-րդ Կոմունիստական տուպիկ, հեռախոս 26-05:

6. 1-ին հոգեբուժական հիվանդանոց—Մագադլիննայա 50, հեռ. 10-40:

7. Թոքախտափոքների սանատորիա, Կրուպսկու անվան—Բայիլով, 11-82:

8. Գիշերային սանատորիա—8-րդ Կանիթթավինսկայա 60, 27, 29, հեռախոս 23-74:

9. Լենինի անվան գործարանին կից հիվանդանոց—Ջրխ, հեռ., 1-17:

10. 1-ին բուժարան—Կրասնի և Ջեմբերեքենդսկի անկյուն 5, հեռախոս 13-83:

11. 2-րդ բուժարան—Մուստաֆա Մուբինի փող. Պաշտովայա № 15/45, հեռախոս 13-81:

12. 3-րդ բուժարան—Կուբինսկայա 6, հեռ. 13-84:

13. Վեներեառիկների դիտպաններ—Բոլշայա-Մորսկայա 71, հեռ. 3-13:

14. 5-րդ Սորհ. բուժարան—Բալախանսկայա շոսե 137, հեռ. 13-82:

15. 7-րդ Խորհ. բուժարան — Արմենիքենդ 6 Պերեվալ, հեռ. 10-33.

16. 8-րդ Խորհ. բուժարան — 1-ին Բայիլովսկայա 35, հեռ. 40-81:

17. 9-րդ բուժարան. Թոք. դիսպանսեր № 1 — Բաղաբայա 14, հեռ. 1-43:

18. Թոք. դիսպանսեր № 2 — փող. Նարոդով Վաստոկա, հեռ. 13-86:

19. Կենտրոնական պոլիկլինիկա — Բ.-Մորսկայա 10, հեռ. 7-13:

20. Յերեւաների 11րդ բուժարան — Ալի-Բայրամովի և Գիմնազիչեսկայա փ. № 17/143, հեռախոս 29-24:

21. 1-ին ելեքարո-շրա-լուսա-բուժարան — Ազիզբեկովի փողոց 17:

22. 2-րդ ելեկարո-շրա-լուսա-բուժարան — Շահումյան փ. 5, հեռ. 41-18:

23. Ամբուլատորիա Ժողկապի — Շահումյան փող. 37, հեռ. 23-67:

24. Ամբուլատորիա Ալի-Բայրամովի աղուժքին կից — Պերսիդսկայա և Զինովևովի փող. անկյուն:

25. Բուժակային կայան, Կարմիր Հոկտեմբեր ծխախոտագործարանին կից — Կրասնովոդսկի և Բոնդարնի փ. անկյուն:

26. Բժշկական-վերահսկիչ հանձնաժողով — Կասում Իզմայլլովի փող. 5, հեռախոս 24-66:

27. Ամբուլատորիա № 1 Ուղղիչ տան կից — Բայիլով:

28. Ամբուլատորիա № 2 Ուղղիչ տան կից — Շեմախինկա:

29. Հիվանդանոց Աղչեկային կից — Կոռպերասիֆուր 21:

Համա-գործարանային ուսյոն:

30. Սև Քաղաքի հիվանդանոց և ամբուլատորիա Շահումյանի անվան — Սև քաղաք, հեռ. 11-07 և 37:

31. Բինաղադի Աջար Մելիքի անվան հիվանդանոց և ամբուլատորիա — Բինաղադի, հեռ. 1-50:

32. Սաբունչի Զափարիձեյի անվան հիվանդանոց և ամբուլատորիա — Սաբունչի, հեռ. 4-47:

33. Սպիտակ քաղաքի ամբուլատորիա—Սպիտակ քաղաք, հեռ. 3~07:

34. Քիշլիի բժշկական կայան—Քիշլի (հայկական):

35. Շուբանի բժշկական կայան—Շուբանի:

36. Բիրբի-Հեյբաթի ամբուլատորիա—Բիրբի-Հեյբաթ, հեռ. 7—35:

37. Ռամանի բժշկական կայան—Ռամանի:

38. Սուբախանու ամբուլատորիա—Սուբախանի, հեռ. 7:

39. Աբտեմի կղզու ամբուլատորիա—Աբտեմի կղզի:

40. Քիշլիի բուժակայան — Քիշլի (մուսուլմանական):

41. Զրխի բուժակայան—Զրխ:

42. Պուտայի բուժակայան—Պուտա կայարան:

43. Ռամանու ամբուլատորիա—Ռամանի, հեռ. 1~32:

44. Զաբրատի բժշկական կայան—Զաբրատ:

45. Բալախանիի ամբուլատորիա—Բալախանի, հեռ. 45:

Գալաուում.

46. Մարդաքյանի հիվանդանոց—Մարդաքյան:

47. Մաշտաղու հիվանդանոց—Մաշտաղի:

48. Խիզինի բժշկական կայան—Խիզի:

49. Սաբայի բժշկական կայան—Սաբայ գյուղ:

50. Նոր-Քիշլիի բժշկական կայան—Քիշլի:

51. Թյուրքիանի բժշկական կայան—Թյուրքիան կայարան:

52. Ալթի-Աղաչի բժշկական կայան—Ալթի-Աղաչ կայարան:

53. Բինայի բժշկական կայան—Բինա կայարան:

54. Կոբիի բժշկական կայան—Կոբի կայարան:

Մանկության յեվ մայրության պատ-
կանություն յենթարածին:

1. Ծնկեր մանկան տուն—Նարե-
րեժնայա (Գուբանովա) 39, հեռ. 8-78:

2. Մանկական կոնսուլտ. «Մի կա-
թիլ կաթ» Սուբախանսկայա և Ազիզ-
բեկովի անկյուն № 130/151, հեռա-
խոս 6-18:

3. Մանկական կոնսուլտ. 8 բղբու-
ժարանին կից, հեռ. 40-81:

4. Մանկական կոնսուլտ. Սև Քա-
ղաքի հիվանդանոցին կից, հեռ. 11-07:

5. Մանկական կոնսուլտ. Մաքուն-
չու հիվանդանոցին կից, հեռ. 4-47:

6. Մսուր № 1—Պերսիդսկայա և
Զինովկի անկյուն:

7. Մսուր № 2—Կրասնովոդսկի և
Պրոլետարսկի անկյուն:

8. Մսուր № 4—Ռեմեսլենի 25:

9. Մսուր № 3 Զաբրատում—Զաբ-
րատ (հրապարակի դիմաց):

10. Բաշխիշ-Վոլեկտոր—Պրոլետար.
և Բ. Մորսկոյ անկյուն, հեռ. 19-06:

Գավառում.

11. Թոքախտ. դպրոցական սանա-
տորիաներ—Մարդաքյան:

12. Մանկական կենտրոնական մե-
կուսացման վայր—Մարդաքյան:

Սանիտարական-համանարակային յեն-
թարածին:

13. Սանիտարական լուսավորու-
թյան տուն—Արմյանսկի և Քալախան-
սկի անկյուն 36, հեռ. 6-29:

14. Ախտահանիչ կայարան և մեք.
լվացարան—Պերսիդսկի և 5-րդ Պարա-
լել. անկյուն, հեռ. 6-34 և 20-69:

15. Քաղաքային սանիտարական
կայարան—Վասում Իզմայիլովի № 5,
հեռախոս 24-66:

16. Սանիտարական կայան 1 և 2
քաղաքամասի—Գուբանովի փող. 51,
հեռ. 18-57:

17. Սանիտ. կայան 3 և 4 քաղաքամասի—Շեմախինսկ. և 1-ին Պարալել. անկյուն, հեռ. 49-87:

18. Սանիտ. կայան 5, 6 և 7 քաղաք. — Կարդանովի փ. 15, հեռ. 3-06:

19. Սանիտարական կայան 8 և 9 քաղաքամասի 1-ին Կանիթափինսկ. և Նարոդով Վաստոկա 195, հեռ. 8-41:

20. Լենինյան շրջանի սանիտարական կազմակերպություն—Սաբունչի:

21. Բիրբի-Հեյբաթի սանիտարական կազմակերպ. — Բիրբի-Հեյբաթ:

22. Գործարանային շրջանի սանիտար. կազմակերպ.—Սև քաղաք:

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԲՈՎԱՆԴԱՐԱԹՅՈՒՆ

Յերես

1. Բազադըրամարկղի նախագահությունից 3
2. Ով և կառավարում Սոց. Ապահովագրութ. Դրամարկղը 6
3. Ով և համարվում ապահովագրվածը 7
4. Ով և վճարում Սոցիալական Ապահովագրութ. Դրամարկղին 8
5. Ինչ նպաստներ և տալիս Սոց. ապրամարկղը 8
6. Նպաստ հիվանդության դեպքում 10
7. Նպաստ քաղանտինի դեպքում 14
8. Նպաստ ընդանիքի հիվանդ ան-

- դամի խնամելու դեպքում . 16
9. Նպաստ հղիության և ծննդաբերության դեպքում . . . 18
10. Նպաստ նորածնի բաժինքի համար 23
11. Նպաստ նորածնի աննդի համար 25
12. Նպաստ թողման համար . . 27
13. Թոշակ աշխատանքից փնաված-ինվալիդներին 29
14. Թոշակ աշխատանքի այլ ինվալիդներին 31
15. Թոշակ աշխատանքի հաշմությունից մահացած բանվորների և ծառայողների ընտանիքներին 33
16. Թոշակ զանազան պատճառներով մահացած կամ անհետ կորած բանվորների ու ծառայողների ընտանիքներին . 36

17. Նպաստ անդործության դեպքում 40
18. Ով ունի իրավունք ապրելու աշխատավորի հաշվով . . . 45
19. Ինչի համար կարելի է գրկել թոշակից կամ նպաստից . . 46
20. Ուր կարելի է զանգատել թոշակը կամ նպաստը մերժելու դեպքում 47
21. Բժշկական ոգնության ապահովագրվածներին 48
22. Աղքատացալի բժշկասանիտարական հիմնարկութ. ցուցակ 50

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ

ՀԱՐՑԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

յիզած ընդհանուր գրքերը, կարելի է ձեռք բերել

ԸՆԴՈՒՍԻ ԽՄԲԱԳԻՆ-ՀՐԱՏՈՐԱԿԱՆ
ԲԱԺՆԻ

„ТРУД И ЗНАНИЕ“

ԳՐԱԽԱՆՈՒԹՅՈՒՄ
ԸՆԴՈՒՍԱԿԱՆ ՊԵՐԵՏ

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0213774

2 f b

43. 429

005
1-600